

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03331/2019-ERU

V Ostravě dne 9. prosince 2020

Č. j. 03331-25/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-03331/2019-ERU a zahájeném dne 25. září 2020 s obviněným z přestupku, společností **PVC TVAR s.r.o.**, se sídlem Nádražní 524, 338 28 Radnice, IČO: 279 61 559, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost PVC TVAR s.r.o., se sídlem Nádražní 524, 338 28 Radnice, IČO: 279 61 559 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. září 2018 v katastrálním území Chrást u Plzně, v ulici Uhelná, u budovy č. p. 120 zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 14 000 Kč** (slovy: čtrnáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 38520.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 38520.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 25. září 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 03331-19/2019-ERU ze dne 25. září 2020 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě podkladů od společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „společnost GasNet, s.r.o.“), které byly Úřadu doručeny dne 18. března 2019. O šetření tohoto podnětu je veden správní spis sp. zn. OSR-03331/2019-ERU.

II. Průběh správního řízení

Úřad vydal dne 25. září 2020 příkaz č. j. 03331-19/2019-ERU (dále jen „příkaz“), který byl účastníku řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 14 000 Kč.

Dne 1. října 2020 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení namítal, že poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90 (dále jen „plynárenské zařízení“) způsobil zaměstnanec společnosti CZECH-BY export s.r.o., se sídlem Nádražní 524, 338 28 Radnice, IČO: 291 63 854 (dále jen „společnost CZECH-BY export s.r.o.“), který byl za tento skutek již potrestán v trestním řízení. Účastník řízení proto uloženou pokutu považoval za duplicitní trest.

Dne 5. října 2020 zaslal Úřad Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie Plzeňského kraje, se sídlem Nádražní 2, 306 28 Plzeň (dále jen „Policie ČR“) žádost o sdělení č. j. 03331-21/2019-ERU ohledně trestního řízení vedeného se zaměstnancem společnosti CZECH-BY export s.r.o. ve věci poškození plynárenského zařízení.

Dne 29. října 2020 byla Úřadu doručena odpověď Policie ČR, dle které poškození plynárenského zařízení způsobil zaměstnanec společnosti CZECH-BY export s.r.o. [redacted] (dále jen „pan [redacted]“), proti kterému bylo následně vedeno trestní stíhání. K odpovědi byly přiloženy kopie úředního záznamu ze dne 11. září 2018, [redacted] přípisu společnosti CZECH_BY export s.r.o. doručeného Policii ČR dne 4. února 2019, úředního záznamu ze dne 7. ledna 2019, [redacted] Usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání pana [redacted] ze dne 18. února 2019, [redacted], a Usnesení ze dne 3. září 2019, [redacted] dle kterého se pan [redacted] ve zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání osvědčil.

Dne 4. listopadu 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 03331-23/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 11. listopadu 2020 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, ve kterém dokazoval své majetkové poměry vybranými údaji z Výkazu zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2019. Účastník řízení dále vysvětlil, že v předmětném období neměl žádné zaměstnance, a proto si na provedení zemních prací najal společnost CZECH-BY export s.r.o., která měla dle dohody před zahájením prací zkontrolovat neporušenost podzemních sítí v zájmovém prostoru stavby. Účastník řízení zajistil provedení vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu a zkontroloval proškolení zaměstnanců společnosti CZECH-BY s.r.o., ale vlastnímu poškození plynárenského zařízení nebyl přítomen.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

Zemní práce v katastrálním území Chrást u Plzně, v ulici Uhelná, u budovy č. p. 120 účastník řízení prováděl pro Obec Chrást, se sídlem tř. Čsl. Odboje 133, 330 03 Chrást, IČO: 002 57 851, na základě objednávky ze dne 19. července 2018. Předmětem objednávky bylo zhotovení kanalizace v obci Chrást, v ulici Uhelná (dále jen „stavba“).

Správce plynárenského zařízení vydal dne 25. července 2017 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE], s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Toto stanovisko bylo v době poškození plynárenského zařízení platné.

Dne 13. srpna 2018 společnost GasNet Služby, s.r.o. (tehdy „GridServices, s.r.o.“), se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců. Toto vytyčení tedy bylo v době poškození plynárenského zařízení stále platné. V protokolu o vytyčení je uvedeno: „*Veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně – u NTL, STL PZ EZ 1 m, v VTL PZ 4 m na každou stranu. Práce v bezprostřední blízkosti PZ, EZ provádět tak, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny PE potrubí.*“

Zemní práce, při kterých došlo dne 11. září 2018 v katastrálním území Chrást u Plzně, v ulici Uhelná, u budovy č. p. 120 k poškození plynárenského zařízení, prováděl zemním strojem pan [REDAKCE] coby zaměstnanec společnosti CZECH-BY export s.r.o. Dle vyjádření pana [REDAKCE] pro Policii ČR ze dne 11. září 2018 plynárenské zařízení ručně obnažil a poté začal strojně vybírat zeminu za plynárenským zařízením. Následně chtěl s bagrem odcouvat a při tom zavadil lžící o plynárenské zařízení.

Jednatel účastníka řízení [REDAKCE] (dále jen „pan [REDAKCE]“) je zároveň jedním ze společníků společnosti CZECH-BY export s.r.o. Dle vyjádření pana [REDAKCE] pro Policii ČR ze dne 7. ledna 2019 společnost CZECH-BY export s.r.o. dostala zakázku od účastníka řízení v srpnu 2018. Vlastnímu poškození pan [REDAKCE] přítomen nebyl. Písemná smlouva nebo protokol o předání staveniště mezi účastníkem řízení a společností CZECH-BY export s.r.o. nebyly během trestního ani správního řízení doloženy.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 97 m³ plynu do ovzduší za dobu 15 minut a k přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům (kategorie maloodběr) po dobu 4 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 11. září 2018 (dále jen „protokol o narušení“) a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [REDAKCE] ze dne 13. září 2018. Z protokolu o narušení dále vyplývá, že zemní práce byly prováděny strojně a že vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo viditelné.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny společností CZECH-BY export s.r.o.

Proti panu [REDAKCE] bylo vedeno trestní stíhání pro přečin poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti podle ust. § 277 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění účinném do 31. ledna 2019. Dne 18. února 2019 Okresní státní zastupitelství Plzeň-sever vydalo usnesení [REDAKCE] kterým bylo rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání pana [REDAKCE]. Toto usnesení nabylo právní moci dne 26. února 2018. Dne 3. září 2019 Okresní státní zastupitelství Plzeň-sever vydalo usnesení [REDAKCE] kterým bylo rozhodnuto, že se pan [REDAKCE] ve zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání osvědčil.

IV. Právní hodnocení

V. I Použitá právní úprava

Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován čtyřikrát a to nejnověji nálezem Ústavního soudu č. 325/2020 Sb. s účinností od 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován dvakrát, a to nejnověji zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného

znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.

Podle ust. § 20 odst. 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je pachatelem též právnická osoba, která ke spáchání přestupku užila jiné právnické osoby nebo fyzické osoby odlišné od fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, jestliže tyto osoby nejsou za přestupek odpovědné.

Podle ust. § 2 odst. 1 písm. k) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody.

Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stavebním podnikatelem rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů).

Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.

Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.

Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.

Podle ust. § 160 odst. 2 stavebního zákona je zhotovitel stavby povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.

Podle ust. § 161 odst. 1 stavebního zákona jsou vlastníci technické infrastruktury povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územní studie nebo územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby. Informace mohou být poskytnuty v digitální podobě.

Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“) za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není pochyb, že to byl zaměstnanec společnosti CZECH-BY export s.r.o. (pan ██████████), kdo způsobil poškození plynárenského zařízení. Společnost CZECH-BY export s.r.o. prováděla zemní práce pro účastníka řízení a na jeho staveništi. Jednání zaměstnance společnosti CZECH-BY export s.r.o. je tak podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 5 zákona o odpovědnosti za přestupky přičitatelné účastníkovi řízení.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

K námitce, že o skutku již bylo rozhodnuto orgány činnými v trestním řízení, správní orgán uvádí, že podle ust. § 77 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nikdo nemůže být obviněn z přestupku za skutek, o němž již bylo v jiném řízení proti téže osobě pravomocně

rozhodnuto. Rozhodnutím podle věty první se rozumí rozhodnutí o tom, že se skutek nestal, nespáchal jej obviněný, spáchání skutku se nepodařilo obviněnému prokázat nebo že skutek je trestným činem nebo totožným přestupkem nebo není přestupkem, trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, trestní stíhání bylo zastaveno na základě schválení narovnání, bylo podmíněně odloženo podání návrhu na potrestání nebo bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého. V daném případě sice bylo Okresním státním zastupitelstvím Plzeň-sever pravomocně rozhodnuto o témže skutku způsobem uvedeným v ust. § 77 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (usnesením o podmíněném zastavení trestního stíhání), ale jednalo se o trestní řízení vedené proti jiné osobě (panu ██████████). Sankce uložená tímto rozhodnutím proto nepředstavuje porušení zákazu dvojího trestání.

K důvodům, proč správní orgán přičítá poškození plynárenského zařízení účastníku řízení, přestože za něj již byl stíhán v trestním řízení pan ██████████ a náhrada škody byla uhrazena společností CZECH-BY export s.r.o. se již správní orgán vyjádřil výše v části „V. III. Právní posouzení skutku“. Správní orgán má za to, že jednání zaměstnance společnosti CZECH-BY export s.r.o. je podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 5 zákona o odpovědnosti za přestupky přičitatelné účastníkovi řízení, jelikož předmětné zemní práce byly vykonávány pro účastníka řízení a na staveništi účastníka řízení. Účastník řízení nepředal staveniště společnosti CZECH-BY export s.r.o. ani jinému subjektu. V době poškození plynárenského zařízení tak byl odpovědný za uspořádání staveniště a řádné provádění zemních prací účastník řízení. Energetický zákon ani stavební zákon se otázkou předání staveniště nezabývají, je proto možné použít analogicky ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., které stanoví, že v zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti. Mezi tyto skutečnosti zcela jistě náleží předání situace s vyznačenými inženýrskými sítěmi a jinými zjistitelnými podzemními překážkami na staveništi. Realizátorem stavby (zde předmětných zemních prací) je pak nutno rozumět osobu stavebníka, resp. zhotovitele stavby, kterému bylo staveniště předáno v souladu se smluvními ujednáními, neboť tento převzal odpovědnost za veškerou činnost ve vymezeném prostoru. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese plnou odpovědnost za spáchání přestupku, jelikož žádným jiným subjektům staveniště nepředal, a tudíž měl po celou dobu provádění prací odpovědnost za uspořádání staveniště a byl povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby. Je pak odpovědností realizátora stavby, aby v okamžiku provádění stavebních prací jím samotným či prostřednictvím dalších osob, byl sám obeznámen s existencí a polohou technické infrastruktury na dotčeném staveništi či o její existenci a poloze tyto další osoby informoval. K přechodu odpovědnosti na další osoby však nedojde jejich pouhým (byť prokazatelným) informováním o existenci a poloze technické infrastruktury, ale pouze prokazatelným předáním a převzetím staveniště.

Ke skutečnosti, že vzniklá škody byla uhrazena, správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty ve zrušeném příkazu a činí tak i v tomto rozhodnutí.

V. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek

Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 97 m³ plynu do ovzduší za dobu 15 minut a k přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům po dobu 4 hodin. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. VI. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Účastník řízení si byl na základě stanoviska správce plynárenského zařízení a platného vytyčení vědom, že se v prostoru stavby nachází plynárenské zařízení. Účastník řízení si ale objednal strojní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, což bylo v rozporu s protokolem o vytyčení. Následkem těchto prací došlo k poškození plynárenského zařízení. Uvedené svědčí o tom, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s dostatečnou opatrností a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Skutečností, že účastník řízení zkontroloval proškolení zaměstnanců společnosti CZECH_BY export s.r.o. a že jeho jednatel nebyl vlastním poškození přítomen, účastníka řízení nezavazují odpovědnosti za přestupek.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena stroje použitého účastníkem řízení ke spáchání přestupku je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený a tento stroj je navíc ve vlastnictví společnosti CZECH-BY export s.r.o., nikoliv účastníka řízení. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel podle ust. § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majtkovým poměrům pachatele.

V důsledku jednání účastníka řízení došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu, což správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku i proto, že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a

technickým požadavkům (požadavky na materiál, hloubku uložení, tlakování, trasování, ochranné prvky apod.), než např. plynovodní přípojky, a tudíž je poškození takovéhoho plynárenského zařízení závažnější.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 97 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako zvyšující závažnost přestupku.

Skutečnost, že k poškození plynárenského zařízení došlo strojně, hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost, protože použití zemního stroje bylo v rozporu s protokolem o vytyčení.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání přestupku ve věcné působnosti Úřadu a to konkrétně příkazem č. j. 02958-3/2019-ERU ze dne 2. dubna 2019, který nabyl právní moci dne 11. dubna 2019, byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017, a byla mu uložena pokuta 18 000 Kč. Tuto skutečnost správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Vzhledem ke skutečnosti, že se předmětný přestupek stal ještě před vydáním příkazu č. j. 02958-3/2019-ERU, uplatní se zásada absorpce dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Protože se v obou případech jednalo o porušení stejného ustanovení zákona, pristoupil správní orgán k posouzení, zda byl přestupek ze dne 15. září 2017 uvedený v příkazu č. j. 02958-3/2019-ERU závažnější, než projednávaný přestupek ze dne 11. září 2018. Správní orgán jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 11. září 2018, kdy bylo poškozeno významnější plynárenské zařízení (středotlaký plynovod oproti středotlaké plynovodní přípojce) a došlo k úniku většího množství plynu do ovzduší (97 m³ oproti 40 m³) a přerušení dodávky plynu většímu množství konečných zákazníků (4 oproti 1). K výši pokuty uložené pravomocným příkazem ze dne 2. dubna 2019, č. j. 02958-3/2019-ERU, však správní orgán přihlédl, v souladu s použitím zásady absorpční, při stanovení výše pokuty uložené výrokem II. tohoto rozhodnutí.

Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán z podkladů, které účastník řízení zaslal jako přílohu svého podání ze dne 11. listopadu 2020 zjistil, že v roce výsledek hospodaření účastníka řízení po zdanění činil v roce 2018 [redacted] a v roce 2019 [redacted]. Čistý obrat účastníka řízení činil v roce 2018 [redacted] a v roce 2019 [redacted]. Tržby účastníka řízení z prodeje výrobků a služeb činily v roce 2018 [redacted] a v roce 2019 [redacted]. Účastník

řízení tedy rok 2019 zakončil ve ztrátě, ale v roce 2018 dosáhl zisku a v roce 2019 se jeho čistý obrat a tržby se oproti roku 2018 zvýšily.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133 ze dne 20. dubna 2010 se likvidační pokutou rozumí sankce, „*kteřá je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží*“. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek).

V daném případě má správní orgán na základě čistého obratu a tržeb účastníka řízení za prokázané, že výše pokuty uložená tímto rozhodnutím není pro účastníka řízení likvidační. Správní orgán přihlédl k majetkovým poměrům pachatele do té míry, aby výsledná pokuta byla sice citelným zásahem do jeho majetkové sféry, nikoli však zásahem vzhledem ke svému účelu nepřiměřeným, který má likvidační účinky.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla uložena ve stejné výši jako v příkazu, neboť správní orgán neshledal žádný důvod pro její snížení. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Správní orgán závěrem poznamenává, že uložená pokuta byla stanovena při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty a činí méně než 1% zákonného rozpětí výše pokuty. Pokuta v uložené výši tak není a nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existenci účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky na základě, kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku,

které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava